

Aanbesteding van windparken op Noordzee dreigt te mislukken

Het Financieele Dagblad

14 februari 2025 vrijdag 12:00 AM GMT

Copyright 2025 FD Mediagroep B.V. All Rights Reserved

Section: PAGINA 1; PAGINA 3; Blz. 1; Blz. 3

Length: 1003 words

Byline: Orla McDonald;Eva Rooijers

Body

Marktsituatie is verslechterd en risico's zijn verhoogd, stellen energiebedrijven

Orla McDonald en Eva Rooijers

Amsterdam

Nederland loopt het risico geen energiebedrijf te vinden voor de bouw van drie grote windparken op de Noordzee. Offshorewindparkontwikkelaars als **Vattenfall**, Ørsted en RWE betwijfelen ten eerste of een investering zich zal terugverdienen. Energiebedrijf Engie laat al weten zich niet in te schrijven voor de aanbesteding die in september opent. Nederland zou de tender uit moeten stellen of aan moeten passen, zegt de windenergiesector tegen het FD.

'Het is onder deze voorwaarden niet verantwoord om een bod te doen', zegt ceo van Engie Energie Nederland Harry Talen. Het Franse energiebedrijf bezit grote windparken in het Belgische en Britse deel van de Noordzee en deed tot nu toe aan de meeste Nederlandse windaanbestedingen mee. 'Voor de komende tender zien we nu al dat er geen verdienmodel is en dan heeft het geen zin om miljoenen te investeren in het voorwerk dat nodig is voor een bod.' Het gaat om de vergunningenronde van drie kavels voor de kust bij IJmuiden. In totaal moet er 3 gigawatt aan windenergie bijkomen, genoeg om drie miljoen huishoudens van stroom te voorzien. Dit komt bovenop de 8,5 gigawatt aan offshorewind die al draait of vergund is. Wind op zee was tot nu toe juist een van de succesvolste pijlers onder de energietransitie in Nederland, maar het verdienmodel voor windparken staat al langer onder druk. Ook in de rest van Europa. Inflatie, hoge rente en krapte in de toeleveringsketen hebben de prijzen van de bouw opgedreven, terwijl de prijzen die afnemers willen betalen niet zijn gestegen. Verschillende grote energiebedrijven schroefden recent hun wereldwijde investeringen in windparken terug. Het Verenigd Koninkrijk en Denemarken moesten aanbestedingen afblazen, omdat geen enkel energiebedrijf zich ingeschreven had. Denemarken heeft

Aanbesteding van windparken op Noordzee dreigt te mislukken

daarop een nieuwe bieding uitgesteld en onderzoekt hoe die aantrekkelijker kan worden gemaakt. 'Ik hoop dat die mislukking een voldoende sterk signaal is voor de Nederlandse regering om ook hier aan de knoppen te gaan draaien', zegt Ireen Geerbex die bij Vattenfall verantwoordelijk is voor de ontwikkeling van windparken op zee. 'Er is een reële kans dat de tender mislukt als het ministerie van Klimaat en Groene Groei die in deze vorm doorzet', zegt ze. RWE geeft aan dat de markt 'behoorlijk onder druk' staat en dat het moet bekijken of de businesscase wel rendabel te krijgen is. Belangrijkste oorzaak van het probleem is de achterblijvende vraag naar groene stroom, zeggen veel van de bedrijven. De industrie heeft moeite met verduurzamen, mede vanwege het volle stroomnet. Ook de ontwikkeling van een markt en netwerk voor groene waterstof is vertraagd. Er zijn nauwelijks partijen die grote langjarige stroomcontracten willen afsluiten met de uitbaters van windparken, zogeheten PPA's. Bouwers van windparken hebben de contracten nodig om hun businesscase rond te krijgen. 'Er is onvoldoende bereidheid om afnameovereenkomsten te sluiten en zeker niet tegen een prijspeil dat voor ons aanvaardbaar is', zegt Joël Meggelaars van Ørsted Benelux. Vattenfall en Ørsted pleiten er daarom voor om windkavels minder snel op de markt te brengen. 'De impopulaire boodschap is dat we een tandje terug moeten schakelen. Op deze weg doorgaan is geen goed idee. Eerst moet de vraag naar elektriciteit in Nederland groeien', zegt Geerbex van Vattenfall. Engie denkt, anders dan zijn concurrenten, dat de oplossing ligt in aanpassing van de aanbesteding, in plaats van uitstel. Engie wil dat Nederland, in navolging van België en het VK, een nieuw subsidiemechanisme invoert, in de markt bekend als een contract for difference. Ook RWE ziet daar heil in. Een energiebedrijf krijgt dan subsidie als de elektriciteitsprijs onder een minimum zakt. Daar staat tegenover dat de overheid winsten af kan romen als de elektriciteitsprijzen heel hoog zijn. Zowel Vattenfall als Ørsted waarschuwen wel dat de kosten voor de staat aanzienlijk op kunnen lopen als dit subsidiemechanisme wordt ingevoerd terwijl er niets wordt gedaan om de vraag naar groene stroom aan te jagen. Hoewel de offshorewindsector het in heel Europa lastig heeft, zijn de risico's in Nederland extra hoog, zeggen de bedrijven. Dat komt door de voorwaarden die minister Sophie Hermans (Klimaat en Groene Groei) aan de tenders stelt. Energiebedrijven moeten in Nederland betalen om een vergunning te krijgen. Bijna alle andere landen hebben dit zogeheten financiële bod afgeschaft, om bouwers niet verder op kosten te jagen in de huidige marktsituatie. 'Dat Nederland dit nog vraagt, is puur politiek opportunisme. Dan ben je als kabinet compleet losgezongen van hoe dat in de markt doorwerkt', zegt Fred van Beers, topman van Sif, de Nederlandse bouwer van funderingen voor windmolens.

Energiebedrijf Engie laat al weten zich niet in te schrijven voor de aanbesteding die in september opent

Vervolg op pagina 3

Vervolg van pagina 1

Ook in de toeleveringsketen merken ze minder animo voor de Nederlandse tender. 'Normaal hadden partijen nu al wel gepolst of wij kunnen leveren, maar de aandacht is op dit moment gering', zegt Van Beers.

Hermans schreef eerder een consultatie uit om te horen welke uitdagingen marktpartijen hebben. Ook een motie van NSC, VVD en drie oppositiepartijen roept op om de risico's te verminderen. In maart stuurt Hermans een Kamerbrief met de stand van zaken, zegt een woordvoerder. Gerust zijn energiebedrijven er niet op dat het kabinet op tijd actie onderneemt, zeggen ze. Ook voor de vorige tender afgelopen juni, genaamd 'IJmuiden Ver', was weinig animo. Ørsted en Engie staken tijd en miljoenen in de voorbereidingen van een bod, maar zagen daar op het laatste moment van af. Uiteindelijk schreven drie kandidaten zich in voor twee kavels, terwijl het kabinet bij eerdere biedingen uit het dubbele aantal gegadigden kon kiezen. 'De laatste tender is uiteindelijk gelukt, maar met de hakken over de sloot', aldus Sif-topman Van Beers.

Load-Date: February 13, 2025